

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Mesačník Bratislavskej regionálnej komory SOPK

Číslo 11 / Ročník VIII. • November 2015



Okrúhly stôl Srbsko

Dňa 1. októbra sa v priestoroch BRK SOPK konal Okrúhly stôl o možnostiach hospodárskej spolupráce so Srbskom. Podujatie sa uskutočnilo v spolupráci s Velvyslanectvom Srbska v Bratislave a Slovensko - srbskou obchodnou komorou.

pokračovanie na strane 4

Viac ako doprava trápi ľudí administratíva

Višťuk patrí k obciam, kde ešte cítite späťnosť s prírodou. Pár kilometrov od Bratislavy a ešte bližšie k Trnave, ale tu vládne vidiek. Aspoň na prvý pohľad. Či je to naozaj tak sme sa spýtali starostu obce Ľubomíra Jelinka.

Višťuk svojou blízkosťou pri Trnave je v postavení obcí, ktoré sú vyhľadávanými lokalitami pre tých, čo chcú využívať výhody vidieckeho i mestského života v jednom. Ako sa s tým obec vyrovnáva, aké z toho vznikajú problémy a ako ich riešite?

Život na vidieku sa v poslednom období podstatne zmenil. Dôkazom toho je veľa neobrobených záhrad, chov hospodárskych zvierat je tiež pomerne zriedkavý. Je pravdou, že v priebehu krátko obdobia sa zvýšila migrácia občanov v našej obci, záujem o kúpu nehnuteľnosti vzrástol. Stáva sa, že nehnuteľnosť zmení majiteľa aj viackrát do roka. To môže priniesť viacero



problémov, ktoré sa môžu preniesť do napätých medziľudských vzťahov a konflikt medzi občanmi na základe podanej sťažnosti musí riešiť obec. Priamy dopad na chod obce má, ak sa noví obyvatelia neprihlásia na trvalý pobyt, tým sú krátené príjmy obecného rozpočtu na podielových daniach. Túto skutočnosť však obec nedokáže ovplyvniť.

? S tým súvisí aj ďalšia otázka – tým, že patríte do Bratislavského samosprávneho kraja, ale oveľa bližšie ako do hlavného mesta máte do Trnavy, asi vznikajú problémy v styku s rôznymi inštitúciami. Nie je to na obtiaž obyvateľom obce, respektíve dajú sa tieto problémy riešiť?

pokračovanie na strane 3

Bliži sa koniec druhého roka nového programovacieho obdobia 2014 – 2020 a konečne môžeme sledovať aký taký pohyb v otvorení možností na čerpanie zdrojov z tohto nového programu EK. Bohužiaľ 2 roky sú preč a aj keď do roku 2020 je ďaleko, toto dvojročné meškanie môže opäť spôsobiť nerovnováhu a naháňanie projektov ku koncu tohto obdobia. Obrovské zdroje, ktoré sú k dispozícii aj pre náš región, môžu mať výrazný vplyv na zlepšenie kvality života obyvateľov a pozitívnu zmenu obrazu našej krajiny na regionálnej úrovni. Záujem z regiónov je enormný, už sme pochopili, čo to znamená mať také zdroje k dispozícii. Regionálna integrovaná a územná stratégia ponúka formu riadenia operačného programu prostredníctvom partnerstva širokého spektra regionálnych hráčov zdola nahor, čo môže priniesť mnoho pozitív a eliminovať negatívne dopady nekoordinovaného plánovania v regióne. Sme však na ich využitie a manažovanie naozaj pripravení? Na jednej strane je potrebné mať pripravené zásobníky projektov a k tomu samozrejme všetky potrebné náležitosti, vyplývajúce zo zákonov, hlavne k projektom do infraštruktúry. Nemej dôležité je však mať k dispozícii zodpovedajúce kapacity na manažovanie týchto projektov tak na úrovni sprostredkovateľských orgánov, ako aj priamo v regiónoch. A práve táto oblasť je veľkou výzvou pre našich regionálnych predstaviteľov, ktorú nesmú podceňovať.

Juraj Majtán

Riaditeľ Bratislavskej regionálnej komory SOPK

TÉMA ČÍSLA



Startupy

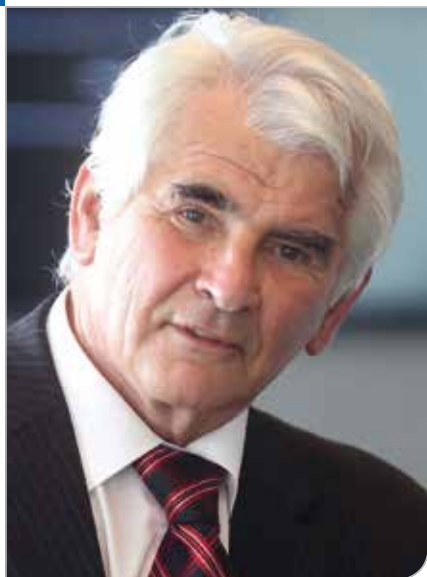
OBSAH

- 2 V zložitých podmienkach je pôda na inovácie
- 6 Na začiatku je kreatívna myšlienka a chuť podnikáť
- 8 Štát podporí inovatívne startupy
- 10 Dobré nápady stoja viac ako groš
- 14 Podnikateľský servis



www.basopk.sk

EDITORIÁL



Dr.h.c. prof. PhDr. Ing. Štefan Kassay, DrSc.

Člen predstavenstva SOPK

V zložitých podmienkach je pôda na inovácie

? Na úvod stručný životopis...

Budem stručný: narodený 11. 7. 1941 v Miškolci, vyučený sústružník (1958), absolvent Strojníckej fakulty TUKE (1970) a Fakulty žurnalistiky na Karlovej univerzite v Prahe (1978). Doktor vied z odvetvových a prierezových ekonomik (2000) Profesor inžinierstva riadenia priemyslu (2001). Na TUKE ocenený titulom Dr.h.c. (2010) a zvolený za člena Európskej akadémie vied a umení v Salzburgu (2010). Spoluzakladateľ a predseda Dozornej rady I.D.C. Holding, a.s. Zakladateľ a prezident nadácie profesora Štefana Kassaya na podporu vedy a vzdelávania. Spolupráca s MZVaEZ v oblasti ekonomickej diplomacie. Ženatý. Manželka Mária. Deti: Slavomír (*1965 † 2015), Mgr. Martin (1973), Ing. Lucia, MBA (1976). Životné dielo: pentológia Podnik a podnikanie. Nositeľ viacerých domácich i zahraničných vyznamenaní.

? Podľa toho ste teoretikom aj praktikom v podnikaní. Ako sa z teoretika stáva praktický podnikateľ?

Bolo to naopak. Najprv som bol tri roky učňom a v roku 1958 som sa vyučil za sústružníka. Večernou a diaľkovou formou som si doplnil vzdelanie. Bol som konštruktérom, stredoškolským učiteľom a redaktorom pre vedu a techniku, ako aj spravodajcom v Budapešti. Neustále som sa zaoberal strojárinou a prierezovou ekonomikou. Písal som články, prednášal na konferenciách a externe vyučoval na univerzitách. Najprv som písal učebné texty a učebnice, neskôr vedecké práce a monografie. Som autorom niekoľkých strojárskych patentov. Krátky čas som bol riaditeľom v zahraničnej firme a v roku 1992 som so spoločníkom založil firmu I.D.C. (Investment Developmnet Company). V medzinárodnej súťaži 17 firiem, medzi nimi svetoznámych, v roku 1992 a v roku 1993 zvíťazili moje projekty. Stal som sa tak spoluvlastníkom Pečivárni Sereď a Figaro Trnava. Odtedy sa datuje neustály rast firmy, dnes už nadnárodnej spoločnosti I.D.C. Holding, a.s., kde som predsedom Dozornej rady. Postupne, riešením aktuálnych problémov vo firme, som získaval praktické skúsenosti, o ktorých som písal v odbornej tlači. Dnes som autorom vyše 50 kníh o riadení.

? Veľa sa dnes hovorí o pomoci startupom, o nežičlivosti podnikateľského prostredia na Slovensku...

Myslíte si, že začínajúci podnikatelia to majú dnes ťažšie, ako predtým a treba im pomáhať?

To je osobitná kapitola. Znásiľniť vynaliezavosť a prílev nápadov, či inovácií nemožno. Hlavné je, ak mladý človek vyrastá v prostredí, kde sa šíri kreativita a má príležitosť zapojiť sa do veľkých projektov. Nikomu nič z neba nepadne. Myslím si, že dnes je toľko absolventov vysokých škôl a univerzít, ktoré dali impulz k tvorbe už aj v rámci diplomových a rigorózných prác, že šance pre „výlupnutie“ sa nových autorov technických diel sú vysoké. Mám pocit, že vynálezcovstvu a objavom sa nedá naučiť a nepomôže ani finančná injekcia, na to treba mať talent, podmienky a záujem! O nežičlivosti podnikateľského prostredia by som nehovoril. Práve v zložitých podmienkach vo výrobných podnikoch, kde treba prekonávať riziká a prežiť v obrovskej svetovej konkurencii, je pôda na tvorbu, zlepšovateľstvo a inovácie. Osamelí bežci to majú ťažké a nazdávam sa, že ide skôr o výnimočné osobnosti, ktoré sa prejavujú hlavne v IT technológiách. Nie som proti podpore startupistov, ale neviem, či práve masovosť v malom štáte je namieste v období, keď finančných prostriedkov nie je prebytok.

? Pôsobíte v holdingu, ktorého meno možno nepozná každý, ale jeho výrobky nepochybne áno. Stačí spomenúť Horalky a hneď je každému jasné, kam činnosť holdingu zaradiť. Ako sa stalo, že mnohé z jeho výrobkov prežili otvorenie potravinárskeho trhu ba naopak, stávajú sa známe aj vo svete? Alebo zjednodušené, čo stojí za úspechom holdingu?

Horalky majú vyše 50 ročnú tradíciu a ešte sa „neprejedli“. Po nástupe staronového vedenia a manažmentu v roku 1992 som kládol dôraz na spoluprácu a úzke zviazanie odhodlania vlastníkov firmu rozvinúť a napredovať. V prvom rade to bola jedinečná príležitosť prejavíť sa a preukázať spôsobilosť napredovať. A potom odhodlanie vlastníkov a manažmentu, spolupráca v rámci firmy a zverenie vysokých kompetencií vrcholovému manažmentu, právo rozhodovať o veľkých veciach, sloboda myslenia a konania, vytrvalosť a vysoké ciele. Od samého začiatku som akcentoval stratégiu podnikania a projektovanie budúcnosti fir-

my. Stanovil som si životnú misiu. Po prvé, využiť historickú príležitosť a vybudovať modernú firmu, ktorá ma prežije a dá ľuďom existenčné istoty aj v budúcnosti. Po druhé, všetko čo sa naučím, dať ďalej, aby nové znalosti nadobudnuté v praxi, vrátane uplatnenia najnovších poznatkov vedy, pomohli aj iným podnikom. Ako vidno z výročných správ, toto sa darí a po celé dve desaťročia firma rastie a má vysokú autoritu aj v zahraničí.

? Ste členom Predstavenstva SOPK za BRK SOPK. Čo pre Vás znamená členstvo v komore a kde vidíte svoje miesto v nej?

Som rád, že mám príležitosť zapojiť sa do kolektívneho úsilia tak významnej organizácie, ako je SOPK. Doslova ma prekvapuje úžasná činnosť v každej organizačnej zložke a zásluhovosť „pracantov“ s obrovskými skúsenosťami a hlavne kontaktmi vo svete. Nie náhodou je SOPK zastúpené svojím predsedom Petrom Mihókom vo svetovom rámci. K jadrú obchodnej činnosti patrí aj pomoc podnikateľom s akcentom na konkrétne aktivity, stretnutia s potenciálnymi partnermi a šírenie dobrého mena Slovenska vo svete. Ak je tu už priama otázka na mňa, čím mienim prispieť, odpoviem celkom otvorene. Všetkým, čo viem, čo som sa v podnikaní za tých vyše dvadsať rokov naučil a čo pomôže aj iným podnikom. Je to v zhode so spomenutou mojou životnou misiou a som veľmi potešený vyslovenou dôverou a možnosťou zúčastňovať sa a prispievať k veľkým počínom, ktoré SOPK systematicky realizuje. Cítim sa, ako keby som bol v SOPK odjakživa, je tu priestor informačnej výmeny a seriózneho prístupu k riešeniu aktuálnych problémov vo svete obchodu a podnikania. V SOPK nachádzam možnosť continuity v doterajšej odbornej aktivite rovnako v podnikaní, odbornej spisbe a organizovaní závažných úloh, ktoré sa v rámci SOPK realizujú. Vidím v tomto členstve aj príležitosť prepojiť aktivity v rámci MZVaEZ, ktorým sa dávnejšie venujem, predovšetkým v aktivitách prispievajúcich k šíreniu dobrého mena Slovenska vo svete.

Ďakujem za rozhovor.

M. Zervan ●

Čo sa týka styku našich občanov s rôznymi inštitúciami, ktoré sídlia mimo našej obce, podľa môjho názoru majú ľudia väčší problém s neustálymi zmenami, ktoré sa premietajú i v administratíve. Dopravná dostupnosť inštitúcií, ktoré sa nachádzajú v Modre, Pezinku alebo v Bratislave, je lepšia ako do Trnavy, spoje sú viac zosúladené. Naša obec sa snaží vychádzať občanom čo najviac v ústrety pri vybavovaní rôznych úradných záležitostí tak, aby museli čo najmenej cestovať.

Obec žije, súdiac podľa podujatí, ktoré každoročne usporadúvate, pomerne bohatým kultúrno-spoločenským životom. Ako pri ich organizácii participujú napríklad miestni podnikatelia a aká je celkovo spolupráca obce a podnikateľov?

Za rozvoj kultúrno-spoločenského života u nás vďačíme aktívnym organizáciám, ich vzájomnej spolupráci a sponzorskej i organizačnej podpore miestnych podnikateľov. Vďaka dlhodobej spolupráci predsedovia organizácií majú s miestnymi podnikateľmi dohodnuté, v čom ich podporia a akým spôsobom. Vzájomnej koordinácii a spolupráci s obcou napomáha Komisia kultúry pri Obecnom zastupiteľstve.

Miestni podnikatelia spolupracujú a podporujú obec aj pri realizovaní väčších projektov. Pomocou finančných sponzorských darov firmami ProOvo, a.s., Svätý Jur a EASTFIELD Development, s.r.o., Bratislava sa nám podarilo urobiť rekonštrukciu kridla základnej školy, kde obec presťahovala materskú školu, rekonštrukcia školskej jedálne a vybudovanie detského ihriska pre materskú školu. Rád by som všetkým za ich pomoc a sponzorské dary aj touto cestou poďakoval.

Čo by sa, podľa Vás, malo v obci ešte vylepšiť a aké máte plány na skvalitnenie života občanov?

V našej obci je ešte veľmi veľa vecí, ktoré by bolo treba urgentne riešiť. No naše možnosti na to, aby sme získali nenávratné finančné príspevky, sú obmedzené tým, že sme súčasťou Bratislavského samosprávneho kraja.

Nečakáme však zo založenými rukami, ale snažíme sa z vlastných zdrojov a spoluprácou s miestnymi podnikateľmi postupne skvalitňovať život obyvateľov našej obce. V nasledujúcom období by sme chceli dokon-

čiť opravu najviac poškodených miestnych komunikácií a začať s opravou a postupnou výstavbou chodníkov.

Ďakujem za rozhovor.

M. Zervan ●

DNES PREDSTAVUJEME:

Fínska republika



Fínsko bolo takmer 700 rokov súčasťou Švédskeho kráľovstva. V rokoch 1808-1809 Fínsko dobyl ruský cár Alexander I. Po revolúcii v roku 1917 vyhlásilo samostatnosť.

Obyvateľstvo je hrdé na svoju krajinu a národné parky. Tých sa tu nachádza 30 a k tomu vyše 1000 chránených oblastí. Fíni sú nadšení športovci. Je tu množstvo športovísk, ktoré hostia množstvo športových podujatí. Ich najobľúbenejšou činnosťou však ostáva sauna.

Fínsko má pre turistov pripravených neuveriteľných 188 tisíc jazier s 98 tisíc ostrovmi.

Fínska ekonomika je vo svete uznávaná, z hľadiska hodnotenia konkurencieschopnosti sa pravidelne umiestňuje na prvých piatich miestach na svete. Krajina má veľmi dobre rozvinutý priemysel. Najväčším sektorom fínskej ekonomiky sú služby, nasleduje priemyselná výroba a stavebná sekundárna produkcia. Najdôležitejšími priemyselnými odvetviami sú elektrotechnický a elektronický priemysel, drevársky a papierenský priemysel, chemický a farmaceutický priemysel a strojárstvo. Fínska ekonomika je typom otvorenej ekonomiky a významne ju ovplyvňuje hospodársky vývoj európskych krajín. Je závislá na zahraničnom obchode (50% HDP). Najväčšiu pozornosť však Fínsko púta v oblasti vedy, výskumu a inovácií. Je druhou najviac konkurencieschopnou a druhou najinovatívnejšou krajinou v Európe. Tamjší vzdelávací systém sa radí na prvé miesta na svete.

Obrat v sektore služieb (71 % HDP) každoročne rastie, pričom najviac sa tento rast prejavuje v informačných a komunikačných technológiách, programovaní, poradenstve a službách v nehnuteľnostiach, v zábavnom a umeleckom priemysle.

Priemyselná výroba sa podieľa na HDP asi 25 %. Priemyselná štruktúra fínskeho hospodárstva je postavená na výrobných náročných na technológie a vzdelanosť pracovníkov. Nosnými odvetviami ostáva-

jú tradičné sektory: elektrotechnický, strojársky, drevársky, papierenský a chemický priemysel. Významná je výroba dopravných strojov, strojov na spracovanie dreva, papierenských strojov a výroba lodí.

Stavebná sekundárna výroba predstavuje 7 % HDP. Predchádzajúce roky zaznamenávala pokles, avšak od roku 2012 začala stavebná výroba mierne rásť, realizovali sa viaceré projekty výstavby bytových jednotiek, projekty rozvoja infraštruktúry a bol zaznamenaný rast výstavby domov.

Najsilnejším fínskym priemyselným odvetvím je elektrotechnický a elektronický priemysel, ktorý sa podieľa na celkovej priemyselnej výrobe 23%. Kládne dôraz na veľké investície do výskumu a vývoja. Zameriava sa na priemyselnú automatizáciu, lekárske a meteorologické technológie.

Druhým najsilnejším priemyselným odvetvím je drevársky a papierenský priemysel, ktorý sa podieľa na celkovej priemyselnej výrobe cca 13,0 %, v poslednom čase však zaznamenáva pokles výroby a dopytu. Fínsko stráca trhovú podiely v krajinách, kde sú nižšie výrobné náklady (Rusko, východná Európa, ale aj Nemecko), do Európy sa tlačí konkurencia z Ázie (Čína). Preto niektoré veľké fínske spoločnosti premiestňujú výrobu z Fínska do nízko nákladových teritórií. Papierenský priemysel (hlavne v oblasti hygienických potrieb) naďalej zaznamenáva rast produkcie a predaja, čo je spôsobené celkovou vzrastajúcou kultúrou hygieny vo svete.

Chemický, farmaceutický priemysel a biotechnológie sú tretím najväčším sektorom, ktorý sa podieľa na celkovej priemyselnej výrobe 10 %. Vyrába veľkú škálu výrobkov pre použitie v iných priemyselných odvetviach, najmä pre lesníctvo a poľnohospodárstvo. Okrem toho vyrába plasty, chemikálie, farby, ropné produkty, liečivá, ekologické produkty, biotechnologické produkty a petrochémiu. Biotechnológie sú považované za jedno z najperspektívnejších high-tech odvetví vo Fínsku. Fínsko je svetovým lídrom vo vývoji nových

pokračovanie na strane 13

Miloslav Beňačka

Radca
Veľvyslanectvo SR v Helsinkách

Tel:+35 896 811 7810
E mail: miloslav.benacka@mzv.sk

PREŠPORSKÝ
podnikateľ

Prešporský podnikateľ • Ročník VIII., číslo 11/2015

Registračné číslo: MK SR: EV 23/08

ISSN: 1337-8295 • © BRK SOPK 2008

Vydáva: Bratislavská regionálna komora SOPK

Adresa: Jašíkova 6, 826 73 Bratislava

IČO: 30 842 654

Tel.: 02 / 4829 1257

e-mail: mzervan@googlemail.com

Šéfredaktor: Miroslav Zervan • Tel.: 0905 436 937

Grafická úprava: IMPULS ART s.r.o.

Tlač a distribúcia: Tlačiareň Sineal, spol.s r.o.

Okrúhly stôl Srbsko

S prezentáciou súčasnej ekonomickej situácie a podnikateľskom prostredí v Srbsku vystúpil prvý tajomník veľvyslanectva Miloš Šoškič. Predseda SSKO Dr. Miroslav Králik sa vo svojom vystúpení podrobne venoval problematike zakladania firiem, daniam a odvodom v Srbsku. Svoje praktické skúsenosti s podnikaním v Srbsku odovzdal aj slovenský zástupca firmy Respect IBS. Na akcii sa zúčastnilo 9 slovenských firiem, ktoré z prezentácií aj počas diskusie získali zaujímavé informácie o aktuálnej ekonomickej situácii, podnikateľskom prostredí a možnostiach investovania v Srbsku. vo

Podnikanie a obchod v Čile

Dňa 22. októbra sa v priestoroch BRK SOPK konal Okrúhly stôl o možnostiach hospodárskej spolupráce s Čile. Podujatie bolo zorganizované v spolupráci s Konzulátom Čile v Bratislave.



S podrobnou prezentáciou geografie a postavenia Čile medzi krajinami Južnej Ameriky vystúpil honorárny konzul Jaroslav Šoltýs. Detailnejšie sa tiež venoval súčasnej hospodárskej situácii a do pozornosti dal veľmi priateľské podnikateľské prostredie, ktoré dostalo ekonomiku krajiny na prvé miesta v rámci kontinentu.

Svoje praktické skúsenosti s dovozom čílskych agroproduktov, hlavne vína, odovzdal aj čílsky podnikateľ žijúci na Slovensku Mário Yuñez. Na akcii sa zúčastnilo 5 slovenských firiem, ktorým honorárny konzul odpovedal na vopred zadané otázky a v ďalšom diskutovali o možnostiach prieniku na čílsky trh s poľnohospodárskymi strojmi, zariadeniami na ochranu životného prostredia, špeciálnym pletivom a ďalšími výrobkami. vo

Klubové stretnutie o doprave

Začiatkom októbra sa už tradične konalo klubové stretnutie členov BRK SOPK. Hlavný hosť klubového stretnutia bola Ing. Tatiana Kratochvílová, hlavná dopravná inžinierka magistrátu hl. mesta SR Bratislavy. Podrobnejšie rozobrala súčasnú situáciu v doprave a priblížila dopravnú politiku mesta na najbližšie obdobie.

V bohatej diskusii odpovedala na otázky, ktoré smerovali predovšetkým na dostavbu Starého mosta a s tým súvisiacu rekonštrukciu priľahlých ulíc a priestorov a električkovú trať do Petržalky, ale aj na parkovaciu politiku, koncepciu mestskej hromadnej dopravy a viaceré ďalšie témy.

V nasledujúcom programe sa predstavili dve členské firmy bratislavskej komory. Firmu Touax predstavila Ing. Eva Nedelková a Siemens s.r.o. Ing. Richard Prociak.

Na záver sa k slovu dostal aj vinár Peter Horváth, ktorý predstavil vinárstvo VINHOR.

Ďalšie klubové stretnutie je naplánované na december. zim

Reinžiniering a zvyšovanie efektivity



Začiatkom októbra sa v spolupráci so Slovenskou a Českou asociáciou reinžinieringu a Regionálnou hospodárskou komorou Brno konala konferencia pod záštitou Livie Klausovej, veľvyslankyne Českej republiky na Slovensku na tému Reinžiniering a zvyšovanie efektivity firiem v Českej a Slovenskej republike.

Cieľom konferencie bolo na praktických príkladoch realizovaných reštrukturalizácií otvoriť diskusiu medzi manažérmi a majiteľmi obchodných spoločností. Ústrednými témami sa stali najmä optimalizácia procesov a znížovanie nákladov vo firmách, zvyšovanie efektívnosti obchodnej činnosti a proces generáčnej výmeny manažmentu spoločnosti po 25 rokoch slobodného podnikania.

Účastníci mali možnosť diskutovať s manažérmi, ktorí zmeny vo firmách už úspešne vykonali a podelili sa o svoje skúsenosti z úspešných a aj menej úspešných projektov, pričom upozornili najmä na kritické body vykonávaných zmien a prezentovali odporúčania, ako sa vyhnúť chybám s cieľom zvýšenia efektivity podnikateľskej činnosti riadených firiem. Záverečná moderovaná diskusia otvorila témy a nastolila riešenia v otázkach ako úloha reinžinieringu a jeho právne aspekty, nevyhnutnosť reorganizácie, či financovanie priebehu procesu zmien. dg



Dňa 19. októbra vo veku 62 rokov zomrel **Prof. Ing. Anton Bezák, PhD.**, vynikajúci odborník, pedagóg a generálny riaditeľ spoločnosti INGSTEEL spol. s r.o., ktorú založil.

Popri podnikaní sa venoval aj pedagogickej činnosti. V roku 1981 sa ako externý učiteľ zapojil do pedagogickej činnosti na Katedre kovových a drevených konštrukcií SvF Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Ako hosťujúci docent, neskôr ako hosťujúci profesor viedol diplomové práce, vypracovával recenzné posudky a pôsobil ako prednášateľ. Bol podpredsedom Slovenskej spoločnosti pre oceľové konštrukcie.

Pod jeho vedením spoločnosť INGSTEEL zrealizovala množstvo významných stavieb, medzi ktoré patria rekonštrukcia Zimného štadióna O. Nepelu v Bratislave, športová hala Aréna Poprad, Cyklostred slobody Devínska Nová Ves – Schlosshof, minioceliareň v Strážskom, ako aj výrobný závod Velux v Partizánskom.

Hosť. prof. Ing. Antona Bezáka, PhD. sme poznali aj ako dlhoročného aktívneho člena SOPK, kde pôsobil aj v predstavenstve Bratislavskej regionálnej komory. Česť jeho pamiatke!

Pseudoobilnina, ktorá vyrastie aj na neúrodnej pôde

Novú odrodu pseudoobilniny sa podarilo vyšľachtiť vedcom z Ústavu genetiky a biotechnológií rastlín SAV v spolupráci s Prešovskou univerzitou v Prešove. Ide o novú odrodu láskavca (amarantu) metlinatého pod názvom 'PRIBINA'. Spoznáte ju podľa vysokého vzrastu, zelenej stonky a zeleno-fialového súkvetia.

RNDr. Alena Gajdošová, CSc. z Ústavu genetiky a biotechnológií rastlín SAV vysvetľuje, že láskavec je pseudoobilnina, ktorá pochádza z tropických pásiem Ameriky, Afriky a Ázie. Postupnou adaptáciou je schopný rásť aj v miernych pásmach a vo vysokých nadmorských výškach až 3 500 metrov nad morom. V budúcnosti bude mať preto význam najmä pre podhorské oblasti a menej úrodné pôdy. Dobre znáša dokonca sucho a vysoké teploty. Preto sa dokáže prispôsobiť otepľovaniu klímy a dokáže rásť aj v suchých podmienkach. Je schopný prežiť v nehostinnom prostredí, ktoré je pre iné obilniny nevhodné. Je tak príležitosťou pre optimálne a racionálne využívanie krajiny. Pestovanie láskavca je rozšírené najmä v Amerike. V Európe je to hlavne v Maďarsku a Taliansku, na Slovensku zatiaľ veľmi rozšírené nie je. Pestuje sa predovšetkým na experimentálne účely. V budúcnosti by však mohla táto plodina riešiť problém využitia menej úrodných pôd na Slovensku.

Vyniká vyšším produkčným potenciálom

Pestovaniu a potenciálu láskavca sa venovalo viacero slovenských výskumných inštitúcií, pričom pozornosť venovali rôznym aspektom. Vedci zo SAV a Prešovskej univerzity sa zamerali na vytvorenie láskavca so zlepšenými vlastnosťami. Vedecký tím popisuje, ako sa im pomocou mutačného šľachtienia vybraného druhu gama žiarením podarilo vytvoriť odrodu, ktorá sa vyznačuje zvýšeným produkčným potenciálom v porovnaní s existujúcimi odrodami. Vzhľadom na zvýšenú hmotnosť tisíc semien novej odrody 'PRIBINA' oproti doteraz známym odrodám láskavca, má nová odroda vysoký produkčný potenciál, ktorý môže zabezpečiť významné zvýšenie úrod semien láskavca. Jej semená



sú väčšie, ich hmotnosť vyššia, ale nutričná hodnota zostáva zachovaná, dokonca je mierne vyššia. To podľa výskumného tímu odrody 'PRIBINA' zvyhodňuje oproti známym odrodám. Vyznačuje sa vysokým obsahom proteínov (16 – 18 %), dobre vyváženou skladbou esenciálnych aminokyselín a množstvom iných biologicky hodnotných látok. Vysoký obsah vápnika, draslíka, magnézia, železa a fosforu, ako aj relatívne vysoký obsah vlákniny (5 – 25 %) predstavujú taktiež značný nutričný význam. Potraviny vyrobené z láskavca tak riešia nedostatok vitamínov, antioxidantov, organických farbív, kyseliny listovej, ale aj vlákniny.

Ocenia ho najmä ľudia s celiakiou

Možnosti využitia novej odrody vidí výskumný tím najmä v potravinárskom priemysle pre produkciu zdravých a špeciálnych potravín. Pre nízky obsah tzv. lepkotvorných bielkovín v semene sa výrobky z láskavca využívajú v bezlepkovej diéte ľudí trpiacich

celiakou napr. na výrobu bezlepkových cereálnych výrobkov. Veľmi hodnotný je taktiež olej z láskavca (amarantový olej), keďže obsahuje látku - skvalén, ktorá sa v súčasnosti získava z ohrozených morských živočíchov, ako sú veľryby a žraloky. Amarantový olej môže obsahovať až 8 % tejto zdraviu prospešnej látky, oproti iným rastlinným olejom, ktoré jej obsahujú maximálne do 0,5 %. Skvalén má okrem iného schopnosť znížiť hladinu cholesterolu v krvi a obmedziť tak riziko arteriosklerózy a srdcovej príhody. Olej obsahuje aj ďalšie prospešné látky, ktoré sa vo väčšine jedlých olejov nenachádzajú a pozitívne ovplyvňujú zdravie. Vedecký tím vysvetľuje, že využitie môže nájsť nová odroda aj vo farmaceutickom a kozmetickom priemysle vďaka unikátnym malým škrobovým zrnám s veľkosťou asi 1/10 kukuričného škrobu. Pestovanie novej odrody bude mať tak v budúcnosti celkový dopad na rozšírenie diverzity v rastlinnej produkcii a komercializáciu výrobkov z láskavca na Slovensku ako aj v susedných krajinách.

Vítaz na Agrokomplexe

O tom, že nová odroda láskavca metlinatého 'PRIBINA' má výnimočné vlastnosti, svedčí aj ocenenie ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v súťaži exponátov na Medzinárodnej poľnohospodárskej a potravinárskej výstave Agrokomplex 2015 v Nitre. Odroda 'PRIBINA' bola na základe štátnych odrodových skúšok zaregistrovaná v štátnej odrodovej knihe pod evidenčným číslom 7056. V súčasnosti sa rieši aj ochrana duševného vlastníctva a je podaná národná prihláška o udelenie šľachtiteľského osvedčenia. Láskavec spĺňa všetky kritériá plodín vhodných pre trvalo udržateľné a ekologicky prijateľné poľnohospodárstvo. Hodnotné charakteristiky láskavca v kombinácii s jeho adaptáciou na širokú škálu pestovateľských plôch robia z odrody 'PRIBINA' veľmi sľubnú plodinu pre budúcnosť.

Mgr. Veronika Baňkosová
Kancelária pre transfer technológií SAV ●

Inovácie a túto stranu prináša

SIEMENS

Na začiatku je kreatívna my

Startup je pojem označujúci novovznikajúce firmy v počiatočnej fáze ich existencie. Termín „startup“ sa spopularizoval počas tzv. „internetovej horúčky“ v rokoch 1996 - 2001. Najčastejšie sa ním označovali novovzniknuté internetové spoločnosti v USA. V súčasnosti startupy zažívajú opäť renesanciu.



Na začiatku podnikania nemáte nastavené procesy, nemáte dostatok ľudí ani peňazí a okamžite začínate bojovať s konkurentmi na trhu. Preto je startup riziková investícia – povedal na margo tejto problematiky Michal Suchoba, ktorý pôsobí ako investor v rámci fondu Miller Invest zameraného na startupy a v inkubátore RubixLab.

Prečo teda podporovať startupy?

V prvom rade je to skutočnosť, že inovatívne podniky prispievajú k hospodárskemu rastu a tvorbe pracovných miest. Ich podpora je teda aj podporou ekonomiky krajiny. To ale platí všeobecne pre každý začínajúci podnik. Prečo teda práve startupy sa dostali do centra pozornosti mnohých vlád, ktoré ich začali viac či menej podporovať?

Vo vládou prijatej Konceptii pre podporu startupov a rozvoj startupového ekosystému v SR sa v úvode pokúsili autori tento problém definovať. „Startupy sú podnikateľské iniciatívy s vysokým rastovým a inovačným potenciálom, ktoré dokážu naštartovať a dlhodobo podporovať inteligentný a inkluzívny hospodársky rast a tiež prilákať zahraničné investície. Prispievajú k rozvoju odvetví s vysokou pridanou hodnotou, regionálnej a globálnej konkurencieschopnosti a tvorbe zamestnanosti kvalifikovanej pracovnej sily. Rovnako významný prínos predstavujú pri budovaní imidžu Slovenska ako inovatívnej ekonomiky v zahraničí.“

Rozhodujúcim kritériom pre prežitie startup firiem je flexibilita vo vzťahu k externému podnikateľskému prostrediu. K základným znakom týchto firiem patria nízke začiatkové náklady, vyššie podnikateľské riziko a potenciálne vyššia finančná návratnosť zdrojov.

Začínajúce startupy často využívajú zvýhodnené podmienky v inkubátoroch, napríklad pri prenájme kancelárskych priestorov, prístupe k službám, školeniam či k externým a interným službám.

Ako startup firmy začínali pred rokmi napríklad aj súčasní internetoví giganti Facebook alebo Google. Medzi úspešné startupy patria aj slovenské spoločnosti Sygic, Eset....

Tolko na úvod na vysvetlenie pojmu „Startup“ nie je nič iné, ako názov pre začínajúci podnik, ktorý ešte nie je štandardným spôsobom rozbehnutý. Na startupy sa dnes pozeráme ako na niečo špeciálne, ale je to stále podnikanie – môžete rozprávkovo zarobiť, ale aj skrachovať, byť excelentnou firmou, alebo aj šedým priemerom.

Memorandum V4 o podpore inovácií

Krajiny Vyšehradskej štvorky podpísali v októbri v Prahe memorandum o porozumení, ktorého cieľom je posilniť spoluprácu krajín v oblasti podpory inovácií a inovatívnych firiem (startupov). Memorandum je vyústením aktivít vyšehradskej pracovnej skupiny pre podporu inovácií, ktorej vznik iniciovala Slovenská republika v novembri 2014 počas svojho predsedníctva V4.

Memorandum o porozumení umožní zintenzívniť túto spoluprácu a pomôcť krajinám strednej Európy proflovať sa ako ekonomiky

s dynamickým „startup ekosystémom“ a dôrazom na inovácie.

Súčasťou stretnutia v Prahe bol aj okrúhly stôl so zástupcami jednotlivých rezortov, rozvojových agentúr a investorov rizikového kapitálu, kde sa účastníci zhodli na dôležitosť väčšieho prepojenia trhov krajín V4 v oblasti inovácií.

Podpísanie memoranda sa uskutočnilo aj za účasti podpredsedu Európskej komisie pre jednotný digitálny trh Andrusa Ansipa, ktorý má na starosti integráciu digitálnej ekonomiky a internetových služieb na úrovni EÚ.

Mimochodom, tento bývalý estónsky premiér bol známy ako „evanjelista startupov“ a má veľkú zásluhu na tom, že Estónsko patrí medzi krajiny s vysokým stupňom úspešnosti startupov.

Cieľom vyšehradskej spolupráce v tomto smere je výmena skúseností v problematike podpory inovatívnej a digitálnej ekonomiky, ako aj spoločná prezentácia inovačného potenciálu regiónu V4 v zahraničí. Práve pri podpore vstupu inovatívnych spoločností na zahraničné trhy sa ukazuje ako nevyhnutné spájanie síl a budovanie značky V4. ●

šlienka a chuť podnikat'

Pre inšpiráciu sme vybrali niekoľko príkladov zo sveta.

V Rakúsku pomáha vláda i súkromný sektor

Rakúsko svojou politikou vytvára startupom prostredie, v ktorom sa môžu slušne rozvíjať. Aktívne v tejto oblasti sú rôzne štátne agentúry ako napríklad agentúra na podporu investícií Austrian Business Agency (ABA) alebo banka pre obnovu a rozvoj Austria Wirtschaftsservice GmbH (AWS).

AWS napríklad podporuje v súčasnosti asi 10 percent miestnych startupov. Vlni odštartovala program Startup Offensive 2014, v rámci ktorého ponúkla podporu v hodnote 100 miliónov eur na nové projekty. Tie majú pokryť okrem iného predovšetkým poradenské služby a vytvorenie startup komunity. V Startup Centre získajú nováčikovia špecializovanú podporu v oblasti daňových, právnych a ďalších otázok, ktoré môžu pomôcť pri založení a štarte spoločností. Hlavným cieľom AWS je zabezpečiť prepojenie s investormi a možnými obchodnými partnermi. Na to organizuje rôzne podujatia, ako napr. Pioneers-Festival alebo Business Angels Day. Rakúske Ministerstvo hospodárstva odštartovalo v rámci pilotného programu pre výskum a inovácie 2013-2018 podporný projekt pre takmer 180 startupov, ktoré na trh prinášajú technologické inovácie. Financovanie projektov ponúka tiež agentúra na podporu výskumu FFG (Forschungsförderungsgesellschaft) a podniky sa o neho môžu uchádzať po splnení určitých podmienok. FFG sa na počiatkoch financovaní podieľa do výšky 70% nákladov.

V Česku podobne ako u nás

Podmienky pre začínajúce podniky u našich západných susedov sú veľmi porovnateľné. Tamojší startupisti zápasia s rovnakými problémami a podpora vlády je zatiaľ, podľa ich názoru, nedostatočná. Viac sa pri podpore startupov angažujú rôzne agentúry a väčšie spoločnosti.

Prednedávnom generálny riaditeľ agentúry CzechInvest, Karel Kučera, a generálny riaditeľ IBM Česká republika, Branislav Šebo slávnostne uviedli do prevádzky portál CzechStartups.org, prvé „digitálne mesto“ v strednej a východnej Európe. Táto digitálna platforma ponúka začínajúcim firmám možnosť nahliadnuť do celého ekosystému, poskytnie im kompletný prehľad potenciálnych investorov, a ďalšiu podporu.

Nový online portál pre začínajúce firmy, podnikateľov rizikového kapitálu a technologických nadšencov si kladie za cieľ nadviazať obohacujúce spojenia medzi startupmi,

poskytnúť nové príležitosti a vytvoriť nové partnerstvá, ktoré podporia inováciu a ekonomický rozvoj.

CzechInvest, Czech ICT Alliance, IBM a Rockaway Capital poskytli obsah a ďalšie zdroje pre budovanie tohto portálu. Budú ho tiež používať ako svoju hlavnú platformu pre komunikáciu so začínajúcimi podnikmi, inkubátormi a vývojármi aplikácií. Stránka bude tiež ponúkať komplexnú interaktívnu mapu o akciách pre startupy v Prahe.

Lídri sídli na severe

Estónsko sa pomaly stáva jednotkou a doťahuje sa napríklad i na Veľkú Britániu, aspoň pokiaľ ide o objem preinvestovaných financií do začínajúcich technologických spoločností. Pôsobí tu v súčasnosti približne 350 startupov. Jeden startup tak pripadá na zhruba 3600 obyvateľov. Do roku 2020 by sa však toto číslo malo razantne zmeniť, pretože zámerom estónskej vlády je vytvoriť také podmienky, aby počet novo založených technologických spoločností dosiahol rovnú tisícicu startupov.

Aby svoj cieľ naplnila, snaží sa vláda do krajiny prilákať čo najviac takzvaných „e-rezidentov“, ktorí by mohli za jediný deň založiť svoju firmu a potom ju prevádzkovať vďaka využitiu takzvaných cloudových technológií. Do desiatich rokov by tak mohlo Estónsko získať až 10 miliónov virtuálnych rezidentov, a to aj vďaka plnej digitalizácii všetkých potrebných vládných informácií.

Spoliehajú sa aj na pozitívny príklad úspechu Skype. Napriek tomu, že túto spoločnosť založili Švéd a Dán, vybudovali ju Estónci. „Na to, aby ste dostali do povedomia startupy

ako serióznou formu podnikania, potrebujete nejaký lokálny úspešný príbeh,“ povedal Taavet Hinrikus, zakladateľ ďalšieho úspešného startup projektu - zmenárenskej služby TransferWise.

Čile môže slúžiť ako príklad

Startup Chile je podnikateľský akcelerátor, ktorý v roku 2010 vytvorila vládna agentúra pre rozvoj Corfo. Služí na podporu začínajúcich podnikov a vytvára pre nich najväčšiu komunitu na svete. Dozornú radu tvoria profesionáli a vedci zo Stanford University. Pri vyhlásení pilotného projektu prišlo do krajiny 22 startupov zo 14 krajín. Podnikateľov vybrali startupoví experti priamo zo Silicon Valley a čilskej Rady pre zavádzanie inovácií. Prednosť dostali kandidáti s globálnym pohľadom a potenciálom stať sa medzinárodne úspešnými. Každý projekt dostal kapitál v hodnote 40 000 dolárov. Nasledujúci rok si projekt stanovil za cieľ prilákať už 300 firiem a do konca roku 2014 sa toto číslo malo zvýšiť na 1000. Prvý prihlasovací proces nakoniec priniesol Čile 87 firiem z viac ako tridsiatich krajín sveta. Treba dodať, že záujem ich prejavilo omnoho viac: iba v roku 2011 sa prihlásilo takmer tisíc potenciálnych členov. V roku 2012 sa medzi úspešných zaradila aj firma Indust, s.r.o. z Brna.

Startup Chile získal medzinárodné uznanie a inšpiroval aj niektoré ďalšie krajiny k adoptovaniu podobných programov, medzi inými aj Veľkú Britániu, Brazíliu, Jamajku a Peru. Celý program je plne podporovaný vládou, spravuje ho ministerstvo financií, zahraničných vecí a tiež ministerstvo vnútra.



Štát podporí inovatívne startupy

Pre mladých inovatívnych podnikateľov vláda pripravila 18 podporných mechanizmov, ktoré im významne uľahčia založenie firmy a samotný začiatok podnikateľskej činnosti. Nový typ obchodnej spoločnosti, takzvaná jednoduchá akciová spoločnosť z dielne slovenského rezortu spravodlivosti, ponúkne komplexné riešenie pre rizikové investovanie do obchodných spoločností.

Príkladom takéhoto investovania sú investície do startupov ako podnikateľských iniciatív s vysokým inovačným a rastovým potenciálom, ktoré si nemôžu zabezpečiť financovanie prostredníctvom bánk. Výhoda nového typu obchodnej spoločnosti spočíva napríklad vo flexibilnom nastavení vstupu, koexistencie a výstupu investora nad rámec toho, čo umož-

ňujú v súčasnosti existujúce formy spoločností v právnom poriadku SR," povedal Pavol Kubík z tlačového oddelenia Ministerstva spravodlivosti SR.

Zjednodušené zakladanie spoločnosti

Dôvodom takéhoto návrhu doplnenia Obchodného zákonníka je vytvorenie novej formy obchodnej spoločnosti, ktorá oproti spoločnosti s ručením obmedzeným a akciovej spoločnosti nebude môcť byť založená na iný účel ako podnikanie.

„Pôjde o kapitálovú obchodnú spoločnosť, ktorá bude povinne vytvárať základné imanie. Spoločníci si budú môcť vymedziť vzájomné práva a povinnosti vyplývajúce z ich účasti na spoločnosti. Vzťahy si budú môcť dohodnúť spoločenskou zmluvou, ktorá bude dostupná aj pre tretie osoby. V záujme podpory investícií do začínajúcich podnikov rezort navrhol, aby medzi spoločníkmi v určitých otázkach boli prípustné dohody, ku ktorým však bude prístupnosť pre tretie osoby obmedzená," priblížil Kubík. Takéto dohody sú prípustné aj podľa súčasnej právnej úpravy, avšak sudy ich nie vždy akceptovali. Dohody budú spoločníci uzatvárať v súlade so záväznými ustanoveniami zákona.

Jednoduché akciové spoločnosti budú použí-

vať špeciálne označenie. Mali by spájať prvky spoločnosti s ručením obmedzeným, keďže v návrhu sa počíta s nízkymi požiadavkami na základné imanie a jednoduchou štruktúrou spoločnosti. Tiež prvky akciovej spoločnosti, keďže podiel na základnom imaní bude prezentovaný akciou s určitou nominálnou hodnotou, pričom súčet nominálnych hodnôt akcií má zodpovedať základnému imaniu. Návrh predpokladá tiež, že spoločnosť bude zodpovedať za porušenie svojich záväzkov celým svojím majetkom. Akcionári nebudú za záväzky spoločnosti ručiť. Novela Obchodného zákonníka bude platiť od 1. januára 2017.

Od 1. januára tohto roka už platia tzv. superodpočty na výskum a vývoj, tieto úľavy sa na inovatívne startupy budú vzťahovať automaticky. Od budúceho roka majú byť tieto firmy vyňaté aj z povinnosti platiť daňové licencie.

K financovaniu sa pridá aj štát

Inovatívne nápady si často vyžadujú podporu investorov. V prípade startupov ide o tzv. anjelských investorov, ktorí poskytnú podnikateľovi finančné prostriedky napriek riziku, pretože veria, že projekt bude v budúcnosti úspešný. Ak sa anjelský investor nájde a podporí podnikateľa, štát je pripravený k investí-



cii doložiť určité percento bez toho, aby si nárokoval podiel na akciách firmy. Týmto chce štát podporiť začínajúceho podnikateľa a zároveň motivovať prípadných investorov. Platí však, že štát bude dôkladne vyhodnocovať rizikovosť projektov. Minister financií SR Peter Kažimír objasnil, že cieľom je podporovať také investície, ktoré v budúcnosti vytvoria nové pracovné miesta a prispievajú na zlepšenie ekonomickej situácie na Slovensku.

Startup víza

Ďalším podporným mechanizmom bude zjednodušené udeľovanie prechodného pobytu na Slovensku pre záujemcov o podnikanie, tzv. startup víza. Slovensko bude udeľovať „startup víza“ občanom z tretích krajín. Chce tak prilákať zahraničné inovatívne subjekty s potenciálom pre úspešné podnikanie. „Autor startupového projektu z krajiny mimo EÚ bude môcť pricestovať na Slovensko na základe národného víza, ktoré mu bude ude-

lené v záujme SR. Udeľeniu bude predchádzať schválenie projektu žiadateľa vo výbore, ktorý posudzuje inovatívnosť startupového projektu,“ priblížila Tamara Valková zo Slovak Business Agency (SBA).

Informácie týkajúce sa možnosti získania víza a prechodného pobytu na účel podnikania pre startupy budú zverejňovať Ministerstvo hospodárstva SR a Ministerstvo vnútra SR na príslušnej web stránke venovanej programom pre podporu startupov a prostredníctvom ekonomických diplomatov, ktorí pôsobia na zastupiteľských úradoch v zahraničí. Podľa hovorkyne rezortu hospodárstva Miriam Žiakovej sa udeľovaním týchto špeciálnych víz vytvorí priestor pre úzku spoluprácu slovenských firiem so zahraničnými subjektmi. „Môže prirodzene vyústiť do zakladania spoločných firiem a riešenia spoločných podnikateľských plánov,“ konštatovala. Súhlas na udeľenie víza bude vydávať ministerstvo vnútra. Autorovi startupového pro-

jektu vízum umožní zdržiavať sa na území SR 12 mesiacov. Pokiaľ bude zahraničný subjekt, autor startupového projektu, priebežne plniť kritériá na jeho pokračovanie aj po uplynutí 12 mesiacov, môže požiadať o udeľenie prechodného pobytu na účel podnikania na miestne príslušnom oddelení cudzineckej polície Policajného zboru.

Podpora s podmienkami

Na získanie podpory zo strany štátu musí začínajúci podnikateľ splniť tri kritériá – viac ako 51 % spoločnosti musí byť vo vlastníctve zakladateľa firmy, firma nemôže byť staršia ako 3 roky a musí splniť podmienku zásadnej inovatívnosti v akejkoľvek oblasti. Výber firiem, ktoré podporu získajú, nebude v rukách štátu. Rozhodovať o tom budú hodnotitelia z mimovládneho sektora, častokrát samotní bývalí startupisti, ktorí majú aj nadnárodné skúsenosti.

Spracované (mz) ●

Podnikatelia požadujú rovnaké podmienky pre všetkých

Vláda ide startupom odpustiť daňové licencie v úvodných rokoch podnikania, podnikatelia požadujú rovnaké podmienky pre všetky začínajúce firmy. Tri roky sú na úľavu od licencií po štarte ideálne, mali by však platiť plošne pre všetky začínajúce firmy.

Licencie zbytočne odčerpávajú začínajúcim podnikateľom peniaze a predražujú štart podnikania. Združenie mladých podnikateľov Slovenska upozorňovalo na problém s daňovými licenciami už pred dvoma rokmi, v dobe ich rýchleho schvaľovania bez pripomienkového konania. „V čase schvaľovania daňových licencií sme upozorňovali, na to, že toto opatrenie bude mať negatívny vplyv najmä na začínajúce firmy a startupy,“ konštatuje predseda Združenia mladých podnikateľov Slovenska (ZMPS) Ján Solík. Z vtedajšieho prieskumu združenia vyplynulo, že mladí podnikatelia pokladajú za optimálne odpustiť platenie daňových licencií pre začínajúce firmy aspoň na prvé tri roky a pomôcť im tak v rozbehu. „Problém nespôsobujú daňové licencie samotné, ale to, že

ide o súčasť mixu opatrení, ktoré výrazne predražili štart podnikania“, dopĺňa Solík. Štát chcel licenciami postihnúť najmä firmy, ktoré sa dlhodobo vyhýbali plateniu daní, zasiahol však aj tie poctivé. „Spoločne so zábezpekou pri registrácii za platiteľa DPH, zvýšenými nákladmi na účtovníctvo kvôli mesačnej frekvencii podávania daňových priznaní na DPH, zavedením kontrolného výkazu na DPH a ďalšími opatreniami, došlo spolu so zavedením minimálnej dane k zásadnému zvýšeniu nákladov na rozbeh podnikania každej firmy,“ delí sa o skúsenosti zo svojej praxe daňová poradkyňa Veronika Dubielová.

V schválenej koncepcii na podporu startupov si vláda negatíva prijatých opatrení v oblasti DPH, ale aj daňových licencií, uvedomuje a navrhuje riešenia. Startupom chce daňové licencie v prvých rokoch podnikania odpustiť. „Je pozitívne, že si rezort financií začína uvedomovať problém daňových licencií v kombinácii s ďalšími opatreniami, ktoré boli prijaté a zbytočne predražili rozbeh podnikania. Zároveň je však potrebné poukázať na to, že nie každá začínajúca firma je startup a nemali by sme rozlišovať začínajúce firmy na startupy a tradičné podnikania,“ hovorí Ján Solík. Ostatní začínajúci podnikatelia tak budú o túto úľavu na tri roky ochudobnení a budú musieť naďalej platiť minimálnu daň už krátko po štarte, kedy je väčšina firiem pri-

rodzene ešte v strate a investuje do svojho rozvoja.

Aké je teda riešenie problému? Z prieskumu ZMPS vyplynulo, že odklad platenia daňovej licencie by väčšina začínajúcich podnikateľov uvítala aspoň na tri roky. Túto dobu napokon v startupovej koncepcii schválila aj vláda, no iba pre vybranú časť podnikateľov. „Zavedenie daňových licencií zbytočne odoberá likviditu všetkým firmám, nielen startupom, ktoré od ich platenia ideme na 3 roky oslobodiť,“ hovorí Ján Oravec, prezident Združenia podnikateľov Slovenska. „Ide o príklad toho, že inak správny cieľ, vytvorenie regulačného prostredia bez zbytočných prekážok pre začínajúcich podnikateľov, má mať podobu výnimiek zo zákonných povinností, ktoré sa inak vzťahujú na všetkých podnikateľov,“ hodnotí navrhované riešenie Oravec. „Startupy síce majú najväčší potenciál rýchlo rásť, v skutočnosti ich však zakladáme naozaj iba absolútne minimum, niekoľko kusov ročne,“ delí sa o skúsenosti so zakladaním spoločností Lukáš Ivan, konateľ spoločnosti Fontionnel & Co. „Podpora startupov je určite na mieste, uľahčiť prvé roky podnikania by sa však vláda mala snažiť všetkým firmám a nerobiť medzi podnikateľmi rozdiely. Práve prvé roky sú v podnikaní najkritickejšie a rozhodujú, či firma prežije, čiže či v budúcnosti vytvorí viac pracovných miest a bude platiť dane,“ uzatvára Ján Solík.

ts ●

Dobré nápady stoja viac ako groš

Slovensko má mimoriadne šikovných ľudí s výnimočne dobrými nápadiami. Tak hodnotí mladých slovenských startupistov investor zo Spojených štátov Chris Burry, ktorý prednedávnom v Bratislave aj s inými investormi a rečníkmi učil mladé talenty ako urobiť z nápadu veľkú vec v biznise a ako tento nápad prezentovať. Jeho slová dokumentujú aj traja reprezentanti z tých zhruba 600 startupov, ktoré aktuálne máme na Slovensku.

Špičková veda sa dá robiť aj na Slovensku

Živým dôkazom je Rastislav Varga, ktorý pôsobí na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Vo svojom výskume sa už niekoľko rokov špecializuje na magnetizáciu a špeciálne na mikrovlákná. Jeho úspechy na tomto poli viedli k založeniu startupu RVMagnetics, ktorý chce technologickému svetu ponúknuť novú generáciu senzorov. Podstata novej technológie spočíva vo použití mikrovlákní a magnetického poľa. Startup tvrdí, že z jedného gramu čistého železa, je možné za desať minút vyrobiť až 100 000 týchto senzorov. Tie sú zo svojej podstaty univerzálne a multifunkčné. Spomínané vlákna dokážu monitorovať rozličné vlastnosti ako sú teplota, tlak či magnetické pole. Priemer vlákna sa pohybuje v rozmedzí od 1 po 50 mikrometrov, pričom dĺžka potrebná na fungovanie začína už na 2 milimetroch. Oblasť, v ktorých by slovenský projekt mohol nájsť uplatnenie, je hneď niekoľko. Startup explicitne spomína napríklad letectvo, kde ich senzory dokážu s extrémnou presnosťou monitorovať tlak na krídla lietadla, vyváženie stroja na základe dát zo snímačov pod každým sedadlom či teplotu a množstvo paliva v nádrži.

Pomocou tejto technológie je možné vytvoriť celú monitorovaciu sieť, ktorá je zo svojej podstaty univerzálna.

Nie je teda potrebná implementácia špeciálnych riešení pre každý aspekt, ktorý má vplyv na prevádzku a bezpečnosť lietadla.

Informačné technológie sú ďalšou kapitolou, kde nový druh senzorov môže nájsť uplatnenie. V tomto smere sa startup pozerá hlavne do budúcnosti a sústreďuje sa na trendy, ktoré majú podľa analytikov dominovať v najbližšej dekáde.

Fenomény ako Internet vecí, inteligentné domy či autá, môžu takisto z technológie profitovať. Svoju rolu tu opäť zohráva najmä univerzálnosť vlákien, ktoré môžu snímať súčasne tlak, teplotu a magnetické pole.

Nezabudlo sa ani na možné použitie v medicíne. RVMagnetics ponúkajú mikrovlákná, ktoré sú obalené špeciálnym sterilným sklom. Vďaka nemu sa môžu dostať do tela pacienta a monitorovať jeho životné funkcie. Rovnako dobre môžu poslúžiť aj pri robotických končatinách.

Vďaka flexibilita a miniatúrnym rozmerom je ich implementácia veľmi jednoduchá a robotická ruka tak napríklad ľahko zistí, že zviera horúci hrnček s kávou a môže vás na to upozorniť.

„Cestovný“ router s vysokou bezpečnosťou

Iným príkladom je nápad na výnimočný bezdrôtový router s názvom „BeFree“, ktorý bude prednastavené šifrovať všetku používateľovu komunikáciu. Vývojári Ľubomír Žgrlík, Branislav Vyhliadal, Peter Andrasý a Tatiana Bujdaková sa rozhodli zlepšiť zabezpečenie kybernetického súkromia používateľov.

Tím vytvoril vlastný operačný systém na mini-počítač Raspberry Pi. Kvôli hardvérovým obmedzeniam sa však rozhodol vyvinúť vlastné zariadenie, ktoré dostalo názov BeFree.

Router s veľkosťou kreditnej karty má byť podľa slov vedúceho výskumníka Ľubomíra Žgrlíka najmenší na svete. Je bezdrôtový a teda plne prenosný. Na funkčnosť mu postačuje zapojenie do notebooku alebo externej batérie pomocou USB kábla. Základnou funkcionalitou smerovača je šifrovanie všetkej komunikácie, a to vďaka prednastavenému používaniu anonymizačnej siete TOR či rôznym službám VPN (Virtual Private Network). Celá dátová prevádzka tak bude šifrovaná a úplne anonymná. Zariadenie používa na svoju ochranu bezpečnostný modul SELinux a dvojité ochrany firewall. Práve preto má byť odolné voči malvérom aj v prípade, že sa im podarí získať prístupové práva k systému používateľa.

Svoje využitie má nájsť tiež ako adaptér medzi ethernetovým a USB káblom v prípade použitia ultrabooku, ktorý neobsahuje štandardný ethernetový port na pripojenie k internetu. Podobne môže slúžiť ako Wi-Fi adaptér. Pomocou tohto zariadenia bude aj takáto ním vytvorená bezdrôtová sieť zašifrovaná.

Inovatívna výučba jazyka

Spojenie moderných technológií a dnešnej reality inšpirovalo mladých slovenských vývojárov k vytvoreniu aplikácie s názvom BabuCity.

Projekt stavia na progresívnom prístupe k výučbe cudzieho jazyka. Vzdelávanie totiž nie je sólo jazdou, ale má sociálny rozmer. Pri rozhovoroch na predpripravené témy z reálneho života spája používateľov z celého sveta. Aplikácia sa nehodí pre úplných začiatok. Vyžaduje aspoň základné znalosti angličtiny, nakoľko po inštalácii musí používateľ prejsť testom, ktorý ho na základe znalostí zaradí do jednej zo štyroch náročností.

Následne sa v ponuke nachádza 120 samostatných kapitol, ktoré vychádzajú z bežných konverzačných tém. V momente, keď si používateľ jednu zvolí, aplikácia automaticky vyhledá ďalšieho snaživca a nadviaže spojenie.

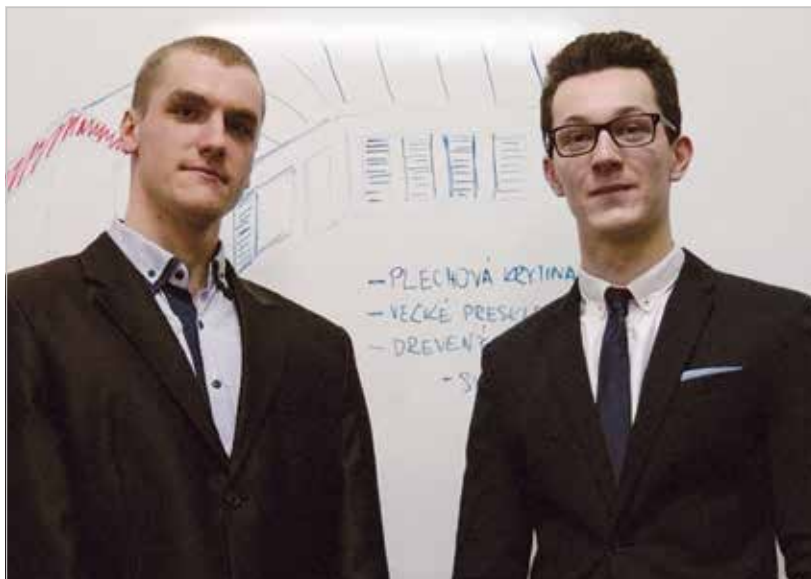
Používanie pripomína bežný telefonát s rozdielom, že konverzačná téma je vopred daná a „žiáci“ nasledujú osnovu s drobnými pomôckami, ktoré softvér ponúka. V prípade potreby sa dá jedným dotykom vyvolať slovensko-anglický slovník s možnosťou zvukovej reprodukcie výrazov. Obe strany pritom zostávajú v úplnej anonymite.

Ak sa niekto na konverzáciu s reálnym človekom necíti, k dispozícii je ešte voľba realizovať rozhovor s naprogramovaným softvérom.

spracované (mz) ●



Je ťažké prísť na trh s niečím novým



Tomáš Horniak a Martin Jurčo, študenti Stavebnej fakulty STU v Bratislave, ktorí sa rozhodli, že vystúpia z davu. Svoje vedomosti prenášajú do inovatívnych projektov a šikovnosť do startupového podnikania.

Na začiatku bola snaha získať skúsenosti v odbore, ktorý študujú. Následne prišla myšlienka venovať sa rýchlo sa rozvíjajúcej oblasti 3D modelovania a virtuálnej reality a dnes majú spoločnosť LEMON TREE VISION, ktorú smelo môžeme v slovenskom prostredí nazvať startupom.

Tomáš Horniak a Martin Jurčo sú mladí inovátori. Činnosť svojej spoločnosti zamerali na 3D vizualizácie domov, slnečné štúdiá a 3D modelovanie.

Ako Tomáš a Martin hovoria, cestu od nápadu až po jeho realizáciu môžu charakterizovať ako deväť mesiacov tvrdej práce, sprevádzaných nedostatkom spánku, ale zato množstvom kompromisov. Práve táto cesta sa však ukázala ako správna pre úspešné podnikanie. Tých deväť mesiacov znie ako hotové tehotenstvo... ako to teda bolo so samotným „pôrodom?“

„Pri práci s týmito technológiami sme videli našu šancu. Vo svojom voľnom čase sme sa začali učiť pracovať v 3D programoch a po niekoľkých mesiacoch sme boli schopní vytvoriť prvé vizualizácie. Potom sme sa zamerali na tvorbu portfólia, zároveň sme pracovali na prvých projektoch, zisťovali informácie z oblasti podnikania a zákonov, zlepšovali naše práce, až nakoniec sme začali reálne podnikat“ spomínajú Tomáš a Martin.

Podnikanie je nevyspytateľné

„Už viackrát sa nám stalo, že sme mali toľko projektov, že naše počítače boli vyťažené na sto percent, inokedy je toho menej. Tieto „obdobia sucha“ nám však dávajú možnosť na ďalší rast a učenie sa novým znalostiam v práci so softvérom,“ uviedli Tomáš a Martin na margo prvých podnikateľských skúseností. Zároveň však doplnili, že tých menej vyťažených období nebýva našťastie veľa.

Ako spomenuli „období sucha“ nebýva veľa. Výsledky ich práce ocenia napríklad aj obyvatelia novej obytnej štvrte pri Bratislave – Studené. V tomto projekte sa podieľali na vizualizácii 130 domov na podporu predaja pozemkov.

Za veľmi inšpiratívnu považujú aj účasť na tohtoročnej Letnej škole inovátorov. „Letná škola inovátorov nám otvorila oči v oblasti podnikania. Získané skúsenosti sú aplikovateľné aj do nášho súčasného podnikania.“

Tomáš a Martin plánujú rozšíriť portfólio svojich služieb s cieľom vytvoriť malú, ale prosperujúcu spoločnosť. Momentálne riešia napríklad vizualizácie dvoch rodinných domov v Bratislave. „Našou hlavnou vizitkou budú kvalitné, profesionálne vizualizácie a spokojní, vracajúci sa klienti.“

Ako nabrat' odvalu na podnikanie?

Tomáš a Martin sa zhodujú, že podnikanie v dnešnej dobe nie je ľahké a je naozaj ťažké prísť na trh s niečím novým, čo tu ešte nebolo. Uvedomujú si však, že je aj množstvo produktov, ktoré nie sú dotiahnuté do konca a je na nich stále čo zlepšovať. „Práve v nich

vidíme možnosť vzniku nových podnikaní. Strach nie je reálny, je to iba produkt našej predstavivosti. Na tomto svete je iba jeden človek, čo má právo rozhodovať o tom, čo si a čo dokážeš. A to si ty sám, preto neodkladaj rozhodnutie zmeniť svoj život na neskôr a urob TERAZ prvý krok.“

Ako vidia startupové podnikanie?

„Aj keď je v dnešnej dobe ťažké nájsť niečo, v čom by mohol byť človek prvý, stále je tu priestor na zlepšovanie už existujúcich produktov a služieb. Ani v našom prípade sa nejedná o podnikanie, v ktorom by sme boli prví, a teda aj istým spôsobom prevratní. Stále je však dopyt po kvalitných vizualizáciách a návrhoch interiérov či exteriérov. Spolupracujeme s viacerými architektmi a projektantmi a vytvárame pre nich vizualizácie či už interiérov alebo exteriérov. Snažíme sa stále zlepšovať a používať najnovšie technológie pri tvorbe vizualizácií a 3D modelov budov. Zaujímame sa o 3D tlač a pracovali sme aj na tvorbe vizualizácií pomocou ilúzie hologramu.“

Čo chýba, čo by privítali, kde hľadajú možnosti?

„Ako startupistom nám chýba lepší prístup k informáciám. Väčšinu poznatkov, čo sme nadobudli, sme zistili metódou pokus omyl, pretože sme nevedeli, čo funguje a čo nie. Veľkou pomocou nám v tomto získavaní informácií bola Letná škola inovátorov, ktoré organizuje Centrum vedecko-technických informácií SR. Práve tam sme sa naučili veľa o marketingu a predaji.“

Čo sa týka kontaktov, na tie sme väčšinou sami. Je pre nás dôležité si udržiavať kontakt so stálymi zákazníkmi, ktorí sa k nám vždy radi vracajú. Stále však hľadáme nových, stretávame sa s nimi a hľadáme možné cesty spolupráce. Je pre nás dôležité, aby bol zákazník s našimi službami spokojný, pretože spokojný zákazník je najlepšia reklama.“

Akú formu podpory využili?

„Keďže naše podnikanie nebolo hneď zo začiatku náročné na prvotný kapitál, nevyužili sme žiadnu finančnú podporu startupov. Využívame však školenia a podobné spôsoby získavania informácií, ktoré by sme neskôr mohli aplikovať do nášho podnikania. Táto možnosť tu stále je a nevyklúčujeme, že v budúcnosti ju využijeme. V každom prípade chceme vyzvať mladých začínajúcich podnikateľov, aby sa nebáli začať podnikat' a v prípade potreby využiť možnosť podpory startup podnikania na Slovensku.“

E. Vašková ●



Veda pre všetkých

Týždeň nabitý vedou a technikou sa nezadržateľne blíži. Druhý novembrový týždeň sa bude niesť v znamení prezentácie toho najpútavejšieho, čo sa v oblasti vedy a techniky za uplynulý rok na Slovensku udialo.

Od 9. do 15. novembra si návštevníci Týždňa vedy a techniky vypočujú po celom Slovensku stovky zaujímavých prednášok, uvidia výstavy a zapoja sa do workshopov a iných aktivít, ktoré verejnosti priblížia najnovšie poznatky našich vedcov. Slávnostné otvorenie TVT sa uskutoční 9. novembra 2015. Súčasne v Bratislave otvorí aj interaktívnu výstavu Veda netradične, ktorej myšlienkou je ukázať širokej verejnosti, a najmä mládeži, výskum, vývoj a inovácie v praxi. Všetky zaujímavosti z týchto oblastí sa pretavia do rôznych experimentov a exponátov.

V rovnaký deň odštartuje aj Festival vedy a techniky AMAVET – súťažná prehliadka vedecko-technických projektov mladých vedátorov.

Festival vedy a techniky AMAVET je celoštátnou súťažnou prehliadkou vedecko-technických projektov žiakov základných a stredných škôl, ktorí prezentujú svoju vedecko-výskumnú činnosť pomocou panelovej prezentácie.

„Žiaci v tímových alebo individuálnych prácach prezentujú svoje vedecko-výskumné projekty vedeckým pracovníkom a pedagógom v jedenástich súťažných kategóriách. Celoštátné finále súťaže sa uskutoční v dňoch 8. – 10. novembra v priestoroch nového Centra vedy CVTI SR na Bojníckej 3 v Bratislave“ približuje doc. Ing. Jozef Rístvej, PhD., predseda o.z. AMAVET.

Pred celoštátnym finále súťaže sa uskutočnilo 6 krajských kôl v Bratislave (Bratislavský a Trnavský kraj), Nitre (Nitriansky kraj), Partizán-

skom (Trenčiansky kraj), Banskej Bystrici (Banskobystrický kraj), Žiline (Žilinský kraj) a Prešove (Košický a Prešovský kraj).

Organizátori veria, že sa im podarí nadviazať na úspešný vlnaťší rok, kedy bolo prihlásených 179 projektov, z ktorých hodnotiacia komisia rozhodla o postupe celkovo 19 súťažiacich so 14 projektmi na medzinárodné súťaže v Európe a USA.

Na olympiáde projektov I-SWEEP - International Sustainable World (Energy, Engineering, Environment), ktorá sa konala tento rok v máji v Houstone, sa napríklad zúčastnili traja slovenskí študenti – Dominik Juračka z Bratislavy so svojim projektom *Izolácia a aplikácia mikroorganizmov schopných rozkladať vybrané priemyselné kontaminanty zo životného prostredia* a dvojica mladých vedcov Igor Zovtík a Michal Urban z Košického kraja s tímovým projektom *Robot Snail*. Práve za ten v texaskom hlavnom meste získali hodnotné ocenenie – Čestné uznanie za zaslúžilú prácu na olympiáde.

Na najväčšej a najprestížnejšej svetovej vedeckej súťaži pre stredoškóľákov na svete – Intel ISEF sa v máji v pensylvánskom Pittsburghu zúčastnila štvorica mladých nadaných študentov Erik Schmotzer z Košíc s projektom *Tvorba sekundárnych metabolitov u druhu *Matricaria recutita* L. v experimentálnom pestovaní*, Daniel Zvara zo Žiliny s projektom *Počítačové videnie – mapovanie a orientácia v 3D priestore*, Lukáš Jánošík z Trenčína s projektom *Bunková odpoveď na zmenu v množstve mitochondriálnej DNA u kvasinky *Yarrowia lipolytica**, a Martina Holického z Bratislavy s projektom *nefroStat: domáca diagnostika chronického ochorenia obličiek*. Bronzovú medailu vo svojej kategórii si odniesli dvaja z nich – Martin Holický a Daniel Zvara, ktorý okrem toho získal aj špeciálne ocenenie Medzinárodnej asociácie pre optiku a fotoniku SPIE.

Ale vráťme sa k programu tohtoročného podujatia. V dňoch 9. - 10. novembra 2015 sa uskutoční Národná konferencia SCIENTIX, ktorá bude súbežne s Festivalom vedy a techniky AMAVET v blízkosti nového Centra vedy CVTI SR (areál Matador), na Bojníckej 3 v Bratislave v kongresovej sále. Pod odbornou záštitou Žilinskej univerzity sa bude venovať témam STEM vo vzdelávaní, popularizácii vedy a techniky v spoločnosti, prítiahnutie mladých ľudí k vede a technike a ďalším inovatívnym formám vzdelávania v prírodných a technických predmetoch na základných a stredných školách.

Jedným z hlavných podujatí, ktoré organizuje Centrum vedecko-technických informácií SR v Bratislave, budú prednášky venované biomedicíne s názvom „Streda s molekulárnou biomedicínou“. Prednášať bude významný slovenský vedec Peter Celec so svojimi kolegami.

Súčasťou Týždňa vedy a techniky bude aj Festival vedeckých filmov, ktorý sa uskutoční v dňoch 9. 11. – 13. 11. 2015. Návštevníci sa môžu tešiť na zaujímavé filmy, diskusie s vedcami a autormi filmov, laserovú show, ale aj na sprievodné výstavy „Nanormálny svet“ a „Otto Wichterle“. Ťahákom festivalu je premietanie filmu *Light out!*, ktorý bol v roku 2014 nominovaný na Canadian Screen Awards ako najlepšia vedecká dokumentárna snímka. Jeho autorom je kanadský režisér Michael McNamara, ktorý bude exkluzívnym hosťom festivalu.

Hlavné premietanie sa uskutoční v priestoroch Divadla Malá scéna STU. Novinkou tento rok je, že premietanie sa rozšíri aj do UPéCé a do KC Dunaj. Navyše v KC Dunaj sa môžu návštevníci tešiť na zaujímavú interaktívnu prednášku o laseroch v podaní Dr. Dušana Chorváta.

Organizátorom Týždňa vedy a techniky na Slovensku je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií SR a Národným centrom pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti. ts - cvti ●

Túto stránku sponzoruje



najväčší výrobca stavebných profilov na Slovensku.

Zachytili sme informáciu, že sa menia od januára predpisy, týkajúce sa pokút súvisiacich s odvodmi daní. Mohli by ste nám špecifikovať, čo presne sa mení?

Na jeseň schválila Národná rada SR novelu daňového poriadku. V dôvodovej správe sa uvádza, že jej cieľom je motivovať daňové subjekty pristupovať zodpovednejšie k svojim daňovým povinnostiam. Novela daňového poriadku zavádza niekoľko zmien.

Najdôležitejšia je, že sa zavádza tzv. **časový prvok pri vyrubovaní pokút**. Nový postup pri výpočte pokuty sa použije, ak k podaniu dodatočného daňového priznania alebo doručeniu oznámenia o daňovej kontrole príde až po 31. 12. 2015.

Cieľom tzv. časového prvku je, aby daňové subjekty podávali dodatočné daňové priznania čo najskôr. A bude platiť, že čím neskôr bude dodatočná daň vyrubená, tým vyššia bude aj pokuta.

V prípade podania dodatočného daňového pri-

znania (pri priznaní vyššej dane, samozrejme) sa výška pokuty bude počítať nižšou sadzobou, a to:

- 3% p.a. pri podaní dodatočného daňového priznania do doručenia oznámenia o začatí daňovej kontroly,
- 7% p.a. pri podaní dodatočného daňového priznania do 15 dní po doručení uvedeného oznámenia.

Pokuta sa určí minimálne vo výške 1% z dorubenej sumy dane a nemôže byť vyššia ako dorubená daň.

Ak správca dane vyrubí daň alebo rozdiel dane až na základe výsledkov daňovej kontroly, bude pokuta vo výške 10% p.a. z dorubenej sumy dane za každý deň odo dňa pôvodnej splatnosti dane.

Ďalšou zmenou je úhrnná pokuta v prípade porušenia viacerých povinností, ktorá sa odzrkadľuje v tzv. **absorpčnej zásade**. Bude možné uložiť jednu pokutu, ak to bude účelné a možné, v prípade súbehu viacerých správnych deliktov jedného subjektu, ktorá sa bude vzťahovať na

delikt najprísnejšie postihnuteľný. Podmienkou je, aby sa jednalo o správne delikty v rámci jedného zákona (daňový poriadok, zákon o účtovníctve, zákon o dani z príjmov, zákon o DPH a pod.) a príslušný bol jeden správca dane.

Z vyššie uvedeného tiež vyplýva, že **dodatočné daňové priznanie bude môcť od 1. 1. 2016 podať aj po zahájení daňovej kontroly** a to do 15 dní odo dňa spísania zápisnice o začatí daňovej kontroly, doručenia oznámenia o daňovej kontrole, doručenia oznámenia o rozšírení daňovej kontroly na iné zdaňovacie obdobie, ktorého by sa dodatočné daňové priznanie týkalo (bude tam sadzba 7% namiesto 10% - viď vyššie).

Tieto zmeny platia od 1. januára 2016.

Od 1. mája 2016 budú platiť aj nové **prísnejšie pravidlá zverejňovania zoznamu daňových dlžníkov**. Zoznam daňových dlžníkov, uverejňovaný na webe Finančného riaditeľstva SR, sa bude aktualizovať mesačne (teraz je to ročne) a zverejnia sa len tie subjekty, ktorých úhrnná výška daňových nedoplatkov presiahne už 170 eur. *dag*

dokončenie zo strany 3

DNES PREDSTAVUJEME: Fínska republika

špecializovaných aplikácií, založených na biotechnologických inováciách, ako sú biomedicínske technológie, génové technológie a molekulárna biológia, genetika človeka, implantáty, biomateriály, liečivá a diagnostika. Fínske cleantech spoločnosti ponúkajú pokročilé ekologické technológie, ktoré môžu uspieť na globálnych trhoch a poskytujú významnú návratnosť investícií. Svetový dopyt po čistejších technológiách v energetike a spracovateľskom priemysle sa neustále zvyšuje. Fínsko predstavuje inovatívne a rýchlorastúce odvetvie čistých technológií s asi 2000 podnikmi. Fínsky klaster čistých technológií pozostáva zo štyroch centier odborných znalostí, z viac ako 400 spoločností, ako aj univerzít a výskumných centier. Do výskumu a vývoja čistých technológií investujú rôzne verejné a súkromné subjekty značné sumy peňazí. Oblasť cleantech zamestnáva v súčasnosti asi 50 000 ľudí a do roku 2020 sa predpokladá vytvorenie 40 000 nových pracovných miest.

Fínske spoločnosti vynikajú v inováciách a vývoji produktov a služieb informačných a komunikačných technológií. Krajina má čo ponúknuť medzinárodným investorom a podnikom v odvetví informačných a komunikačných technológií, vrátane kurzov pre talentovaných a kvalifikovaných inžinierov, ako aj ľahký prístup k verejnemu financovaniu a rozvoju R&D sietí. Prejavuje sa silný domáci dopyt po IT produktoch a službách. Krajina je silná v oblastiach ako sú mobilné komunikácie, udržateľné energie pre ekologické technológie, nové typy zdravotnej starostlivosti,

pokročilé priemyselné procesy a materiály. Ako už bolo uvedené, najväčšiu pozornosť Fínsko púta v oblasti vedy, výskumu a inovácií, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou procesu výskumu a vývoja. Výdavky na výskum a vývoj predstavujú ročne približne 3 % HDP. Inštitúcie ako inovačná agentúra na financovanie inovatívnych spoločností TEKES, technické výskumné stredisko VTT, Akadémia Fínska a fínsky inovačný fond SITRA spravujú technologické a výskumné programy, ktoré spájajú priemysel a akademickú obec a poskytujú financovanie najlepších vedcov a vedecko-výskumné spoločnosti vo Fínsku. Pôsobí tu 19 štátnych výskumných ústavov a niekoľko vedeckých parkov, podnikateľských inkubátorov a technologických centier. Odovzdávanie znalostí medzi podnikmi a univerzitami je jedným z kľúčových rysov ekonomiky a inovačnej politiky.

Spolupráca SR s Fínskom sa teda logicky ubera cestou výskumu, vedy, inovácií a startupov. Slovensko sa zameriava na prenos poznatkov z oblasti budovania a podpory proinovačného prostredia a na prílev investícií do a zo SR. Chce posilňovať spoluprácu s Fínskom v oblasti vedy, výskumu, inovácií, informačných a komunikačných technológií, farmaceutického priemyslu a biotechnológií, kybernetickej bezpečnosti, aktívneho cestovného ruchu, ale aj vo využití skúseností Fínska z regionálnej spolupráce v oblasti obrany.

Významnou súčasťou sa stáva spolupráca slovenských univerzít a vedeckých parkov s fínskymi univerzitami a vedecko-výskumnými

mi inštitúciami. Prvé konkrétne výsledky sa objavujú napr. v spolupráci slovenských a fínskych univerzít v rámci programu Horizont 2020.

Na vedu, výskum a inovácie bola zameraná aj októbrová oficiálna návšteva prezidenta SR vo Fínsku. Okrem množstva návštev a stretnutí, zameraných na uvedené oblasti, sa návšteva stala vhodnou príležitosťou na otvorenie prvého slovenského inovačného úradu v zahraničí, a to priamo v centre inovačného a vedeckého diania vo Fínsku, v inovačnom a vedeckom parku v meste Espoo. Úrad svojou činnosťou a aktivitami pomôže rozvoju spolupráce fínskych a slovenských univerzít a vedecko-výskumných inštitúcií, transferu technológií, rozvoju startupových ekosystémov a startupovej mobility, ako aj financovaniu pomocou rizikového kapitálu. Cieľom úradu je v spolupráci s fínskymi štátnymi a súkromnými inštitúciami, ako aj verejno-súkromnými partnerstvami, rozvíjať stratégiu výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu a podporiť tak konkurencieschopnosť slovenského priemyslu, regiónov a akademických a vedecko-výskumných inštitúcií.

Pri spolupráci s Fínskom nemôžeme zabudnúť na podporu prílevu investícií do SR a zo SR do Fínska. Na Slovensku úspešne pôsobí asi 30 firiem s účasťou fínskeho kapitálu. A naopak vo Fínsku sa presadila prvá slovenská investícia v oblasti výstavby a prevádzky veterných elektrární, čo je určite povzbudením pre ďalších slovenských potenciálnych investorov. ●

Bratislavská regionálna komora SOPK ponúka podnikateľom v rámci svojich aktivít konferencie, semináre, workshopy a tréningy:

4. november 2015

Sociálne a zdravotné poistenie, aktuálna právna úprava

Lektor: Marta Weberová, špecialista v odbore

5. november 2015

INTRASTAT SK

Lektor: Jana Luptáková, špecialista v odbore

10. november 2015

Colné konanie pri dovoze a vývoze

Lektor: Ing. Jozef Vaško, špecialista v odbore

16. november 2015

Klub Platformy Žena v podnikaní

Ako začať podnikáť a zarábať počas materskej a rodičovskej dovolenky

Lektor: Jaroslava Lukačovičová

20. november 2015

Nákladový kontroling v kocke

Lektori: Ing. Milan Oreský, PhD., špecialista v odbore

26. november 2015

Vybvavovanie reklamácií a právna úprava spotrebiteľského práva

Lektor: Mgr. Eva Braxatorisová, špecialista v odbore

30. november 2015

Projektový manažment v biznis súvislostiach

Lektor: Peter Minárik, špecialista v odbore

1. december 2015

COLNÝ KÓDEX ÚNIE A ZMENY COLNÝCH PREDPISOV, úplná účinnosť

od 1. mája 2016

Lektori: špecialisti v odbore

2. december 2015

Ako osloviť nových zákazníkov a zároveň udržať existujúcich

Lektorky: Dana Páterová, Jana Poničanová Žilavá, špecialisti v odbore

10. december 2015

Vianočný seminár o zmenách v daňovej legislatíve

Lektori: špecialisti v odbore z BMB Leitner

10. december 2015

VIANOČNÝ Klub Platformy Žena v podnikaní

Vedomá žena a jej vnútorná rovnováha, intíciia a sila

Lektor: Iveta Šuleková

Zahraničné aktivity

11. november 2015

Okrúhly stôl na tému: **Podnikanie v Brazílii**

18. november 2015

Obchodná misia do Székésvérváru – Kontaktné dni

december 2015

Okrúhly stôl na tému: **Podnikanie v Bielorusku**

Iné aktuálne ponuky

NOVINKA – Online elektronické aukcie cez našu regionálnu komoru - najefektívnejší preukázateľný spôsob

zníženia prevádzkových nákladov ako následok najnižšej ceny nakupovanej komodity v čase nákupu

Preverte si partnera - služba poskytuje vysoko kvalitné informácie, analýzy a správy efektívne využiteľné pre majiteľov, konateľov či TOP manažérov firiem na podporu nástrojov risk manažmentu každého podnikateľského subjektu

Vystavovanie ATA karnetov - unifikovaný colný dokument pre tranzit a dočasný dovoz tovarov do tretích krajín bez cla

Osvedčovanie o pôvode tovaru - služby pre zjednodušenie Vášho zahraničného obchodu

Klub podnikateľov Bratislavskej regionálnej komory a Klub mladých podnikateľov - tematické klubové stretnutia členov BRK SOPK

Platforma „Žena v podnikaní“



Bratislavská regionálna komora SOPK

dá do prenájmu

skladové priestory

s rozlohou cca 100 m²

na Račianskej ulici v priestoroch VÚZ.

Skladová plocha je rozdelená na dva samostatné priestory. Sklad je vybavený kovovými regálmi. V jednom je 32 regálov a v druhom priestore 48 regálov. Regál má 5 poličiek 190 x 40 x 90 cm (v x š x h).

Záujemcovia sa môžu hlásiť u Ing. Miroslava Zimeka
e-mail: miroslav.zimek@sopk.sk
tel. 0903 732 537.

Cena dohodou po obhliadke.

Viete že...?

.... od 1. januára 2016 sú zmeny týkajúce sa dane z motorových vozidiel?

Týka sa to daňových subjektov, ktoré majú zo zákona povinnosť priznať a zaplatiť daň z motorových vozidiel. Hlavnou zmenou je zmena miestnej príslušnosti. Po novom správu dane z motorových vozidiel budú vykonávať daňové úrady podľa trvalého pobytu fyzických osôb alebo sídla právnických osôb a nie podľa miesta evidencie vozidla, čiže povinná fyzická alebo právnická osoba bude komunikovať len s jedným daňovým úradom a to podľa miestnej príslušnosti podľa svojho sídla. V súvislosti so zmenou miestnej príslušnosti dochádza aj k zmene účtu pre platenie dane, všetky platby pre daň z motorových vozidiel pôjdu na jeden celoslovenský účet.

9. 11. 2015, pondelok,
namiesto 08. 11. 2015, nedeľa

- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti (dobrovoľné), poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za **samostatne zárobkovo činnú osobu a dobrovoľne poistenú osobu**,
- **odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie** za samostatne zárobkovo činnú osobu,
- povinnosť pre **platiteľa dividendy so sídlom na území SR uhradiť preddavok na poistné** na verejné zdravotné poistenie za predchádzajúci kalendárny mesiac za poistenca, ktorý mal vyplatený príjem z dividend za účtovné obdobie, ktoré začalo najskôr 1. januára 2013.

25.11.2015, streda

- povinnosť podať **daňové priznanie k DPH** platiteľom dane a v rovnakej lehote zaplatiť daň ak je zdaňovacím obdobím kalendárny mesiac,
- povinnosť podať elektronickými prostriedkami **súhrnný výkaz za predchádzajúci mesiac pre platiteľa DPH**,
- povinnosť podať elektronickými prostriedkami **súhrnný výkaz** za predchádzajúci mesiac **pre daňového zástupcu** Daňovému úradu Bratislava,
- povinnosť **podať daňové priznanie k DPH** za predchádzajúci mesiac **pre osoby, ktoré nie sú platiteľmi DPH**, ak im vznikla povinnosť platiť daň podľa § 69 zákona o DPH a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti,
- povinnosť podať **kontrolný výkaz** elektronickými prostriedkami za každé zdaňovacie obdobie, za ktoré je povinný podať daňové priznanie,
- povinnosť podať colnému úradu **daňové priznanie k dani z alkoholických nápojov** za predchádzajúci kalendárny mesiac,
- povinnosť pre **držiteľa oprávnenia na distribúciu spotrebiteľského balenia liehu** v daňovom voľnom obehú oznámiť colnému úradu elektronicky údaje podľa § 54 ods. 15 zákona o spotrebnej dani z alkoholických nápojov za predchádzajúci kalendárny mesiac,

- povinnosť podať colnému úradu **daňové priznanie k dani z tabakových výrobkov** za predchádzajúci kalendárny mesiac,
- povinnosť oznámiť colnému úradu **množstvo cigariet uvedených do daňového voľného obehú** na území SR za predchádzajúci kalendárny mesiac,
- povinnosť pre platiteľa a prevádzkovateľa daňového skladu, oprávneného príjemcu, ktorý opakovane prijíma **minerálny olej** v pozastavení dane z iného členského štátu podať colnému úradu **daňové priznanie a zaplatiť daň**. Daňové priznanie je povinný podať aj za zdaňovacie obdobie, v ktorom daňová povinnosť nevznikla.

30.11.2015, pondelok

- splatnosť **mesačného preddavku na daň z motorových vozidiel** vo výške 1/12 predpokladanej ročnej daňovej povinnosti, ak tá u jedného správcu dane presiahne 8 300,- eur,
- splatnosť **mesačného preddavku na daň z príjmov právnických a fyzických osôb** u daňovníka, ktorého daň vypočítaná za predchádzajúce zdaňovacie obdobie presiahla 16 600 eura. Výška preddavku je 1/12 z vypočítanej daňovej povinnosti,
- predložiť miestne príslušnému správcovi dane **prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti**, ktoré zamestnancom vyplatil, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse za predchádzajúci mesiac.

Do výplatného termínu

- odvod preddavku na poistné na **verejné zdravotné poistenie** plateného zamestnancom a zamestnávateľom (preddavok na poistné z príjmu vypočítava a odvádza za zamestnanca zamestnávateľ),
- odvod **poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové**

sporenie, ktoré odvádza zamestnávateľ.

Do 5 dní po výplatnom termíne

- odvod preddavkov na **daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti** znížených o úhrn daňového bonusu,
- prevod finančných prostriedkov mesačného prídeldu **do sociálneho fondu**.

08.12.2015, utorok

- **odvod poistného** na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti (dobrovoľné), poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za samostatne zárobkovo činnú osobu a dobrovoľne poistenú osobu,
- **odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie** za samostatne zárobkovo činnú osobu,
- **povinnosť pre platiteľa dividendy** so sídlom na území SR uhradiť preddavok na poistné na verejné zdravotné poistenie za predchádzajúci kalendárny mesiac za poistenca, ktorý mal vyplatený príjem z dividend za účtovné obdobie, ktoré začalo najskôr 1. januára 2013.

15.12.2015, utorok

- odvod sumy na **zabezpečenie dane z príjmov fyzických osôb** a právnických osôb za predchádzajúci mesiac a oznámenie správcovi dane v súlade s rozhodnutím správcu dane,
- odvod **dane z príjmov vyberanej zrážkou** za predchádzajúci mesiac, predložiť výkaz o zrazení a odvedení dane a zaplatiť daň.

21.12.2015, pondelok,
namiesto 20.12.2015, nedeľa

- **registračná povinnosť pre DPH** pre zdaniteľnú osobu, ktorá má sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v tuzemsku alebo ak nemá také miesto, ale má bydlisko v tuzemsku alebo sa v tuzemsku obvykle zdržiava, v prípade, ak obrat za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov dosiahol hodnotu 49 790 eur. VZ

*Michalskú vežu
pozná každý...
...a vás?*

Inzercia na stránkach Prešporského podnikateľa
je pre členov BRK SOPK celý rok za polovicu



www.basopk.sk